

Preken

Uitgave van de O.G. Helmerhoek

Marcus 6, 30-44

Brood voor onderweg

120722 OGH

Ds R. Vissinga

Lieve gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Twee aan twee heeft Jezus zijn leerlingen uitgezonden. Erop uit gestuurd om boze geesten uit te drijven en het goede nieuws van het evangelie te brengen.

Ze gingen op weg en maakten het goede nieuws bekend om de mensen tot inkeer te brengen, en ze dreven veel demonen uit en zalfden veel zieken met olie en genazen hen.

Zojuist lazen en hoorden we, dat ze weer bij Jezus terugkomen.

Ze vertellen hem over wat ze gedaan en onderwezen hebben.

Het is tijd, zegt Jezus hen, om ons terug te trekken op een eenzame plaats en uit te rusten.

Want de mensen kwamen en gingen en er was zelfs geen tijd om te eten.

Behalve eten is er ook rust nodig, broodnodig.

Voorals je veel geeft, is het belangrijk om tot jezelf te komen en de accu weer op te laden.

Vakantie komt van een Latijns woord dat letterlijk betekent: leeg worden, vrij zijn.

Het is voor veel mensen van groot belang dat ze een paar weken niet door hun agenda worden geleefd; dat ze even het dagelijkse werk los kunnen laten; dat ze op adem kunnen komen en nieuwe krachten kunnen opdoen.

Die beweging van loslaten en leeg worden zien we ook in het evangelie bij Jezus zelf. We lezen dat hij op gezette tijden zich terugtrekt en de stilte zoekt, vooral om alleen te zijn met zijn Vader, om te bidden.

Stilte, alleen zijn met God, bidden, tot jezelf komen, het is niet alleen van belang voor Jezus, maar ook voor zijn leerlingen, en ook voor ons.

Kerken en kloosters bieden met hun gastvrijheid daartoe gelegenheid.

Maar hier, in het evangelie van vanmorgen, wordt Jezus en zijn leerlingen geen rust gegund.

Als ze met de boot naar een eenzame plaats varen, zijn veel mensen, die hiervan gehoord hadden, er al eerder dan zij zelf.

Maar Jezus vlucht niet weg. Als hij hen ziet wordt hij 'met ontferming' bewogen.

Zo stond het er in de vorige Bijbelvertaling. Nu staat er: voelde hij medelijden met hen.

Ontferming klinkt intenser dan medelijden. Vooral als je weet dat het hebreeuwse woord dat met ontferming wordt vertaald te maken heeft met baarmoeder, met ingewanden.

Ontferming is tot in het diepste geraakt worden door wat een ander is overkomen en vandaaruit in beweging komen.

Ondanks de behoefte van Jezus om alleen te zijn, ontstaat er bij het zien van al die mensen met hun ziekten en hun zorgen, een soort verbondenheid. Hij wordt zo sterk door hen geraakt, dat hij er direct weer wil zijn voor hen. En hij onderwijst hen langdurig.

De leerlingen lijken meer te zien dan Jezus. Ze zien niet alleen een grote menigte mensen, die aan Jezus' lippen hangen, maar ook open monden en hongerige magen. Nu kunnen ze nog naar hun dorpen gaan om eten te kopen. 'Jezus, stuur ze weg!'

Maar Jezus denkt daar anders over. 'De mensen hoeven niet weg, geven jullie hen maar te eten', zegt hij. Dat brengt de leerlingen in verlegenheid. Net zo'n verzoek als het net aan de andere kant van het schip uit te werpen als ze de hele nacht al gevestigd en niets gevangen hebben.

Wij hen te eten geven? Met die paar centen van ons?

Jezus zit op een andere golflengte dan zijn leerlingen. Het lijkt er op dat hij hen wil duidelijk maken dat in de geest van bewogenheid en verbondenheid met elkaar, de dagelijkse zorgen om eten niet belangrijk meer zijn.

Jezus ziet mensen, op wie de lasten van het dagelijks leven zwaar drukken. Die nu even opademen aan zijn lippen, die even vaste grond onder hun voeten voelen, die een vermoeden krijgen waar het leven goed voor is. Het is hier nu even goed.

Dat wil Jezus beklemtonen als hij niets wil horen van een tekort. Van een tekort aan brood. Een tekort aan geld. Hij gaat uit van wat er is. Dat zijn leerlingen, die voor eten kunnen zorgen.

Door in te zamelen.

Vijf broden en twee vissen worden verzameld. Dat is alles wat er is. Vijf is het getal van Israel, van de Thora.

Dan gebeurt er iets wonderlijks. Als dit voedsel, op zijn verzoek bij Jezus wordt gebracht, moeten de mensen in groepen van honderd en van vijftig in het groene gras gaan zitten. Het is hier een oase, een plek van schaduw, eten en drinken in een droge en dorre woestijn. Het is hier Psalm 23, het zijn de grazige weiden waarheen de herder zijn schapen leidt. Even breekt de hemel open.

Er daalt een hemelse rust en vrede over deze menigte, als Jezus de broden en de vissen neemt, zijn blik naar de hemel richt, het zegengebed uitspreekt en de broden breekt.

De vijf broden en de twee vissen worden gebroken en gedeeld en iedereen heeft genoeg.

Zoals Mozes in de woestijn zijn ogen opsloeg naar de hemel en het manna en de kwakkels daalden neer.

En zoals de weduwe van Sarfath haar laatste brood met Elia deelde en het meel raakte niet op.

En zoals Elisa een grote menigte te eten gaf van een paar gerstebroden.

Het leek allemaal veel te weinig. Het zijn maar vijf broden en twee vissen, die duizenden mensen moeten voeden. Maar er blijven zelfs twaalf manden over. Voldoende voor iedereen, voor heel Israel en voor alle volkeren.

Op een ander moment zegt Jezus dat de mens niet leeft van brood alleen, maar van het Woord dat uit Gods mond uitgaat. Daar wil dit wonder ook naar wijzen. Naar het Woord dat eindeloos gedeeld wil worden. Delen is hier echt vermenigvuldigen. Denk maar aan liefde: wie liefde deelt, vermenigvuldigt haar. Zo is het ook met Gods woorden van liefde, licht en leven.

Dit wonder wil ons ook uitnodigen tot geloof en vertrouwen en tot samen delen. Want waar gedeeld wordt komt niemand tekort.

De kerk van het begin heeft dit in praktijk gebracht. Ze hadden alles gemeenschappelijk en er was niemand die gebrek leed of tekort kwam. Ook al werd het snel anders, de eeuwen door zijn er mannen en vrouwen en gemeenschappen geweest, die zich door Jezus' woorden hebben laten inspireren. Die gedeeld en uitgedeeld hebben. Brood voor de maag en brood voor het hart.

En zo een teken hebben opgericht van Gods koninkrijk. In het hier en nu.

Het evangelie van vanmorgen nodigt ons uit de woorden en de gaven van onze Heer te ontvangen en wat ons geschonken is te delen met wie op onze weg komen.

In de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.

Amen